

2021–2022 ir 2022–2023
mokslo metų pagrindinio ir
vidurinio ugdymo programų
bendrųjų ugdymo planų
6 priedas

PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS, PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS IR SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą, pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, individualus ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio individualaus ugdymo pagalbos planą, galias ir gebėjimus, kylančius dėl intelekto sutrikimo (nežymaus, vidutinio, žymaus ar labai žymaus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą, ugdymą įgyvendinančios mokyklos ar klasės paskirtį.

2. Socialinių įgūdžių ugdymo programa, įgyvendinama mokyklos klasėse, skirtose specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokiniui rengiama, atsižvelgiant į pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas. Kiekvienam vaikui, ugdomam vaikų socializacijos centre, sudaromas individualus ugdymo planas, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokinio turimą mokymosi patirtį, polinkius, individualius ugdymosi poreikius ir į reikiamą mokymosi pagalbą.

3. Mokykla gali organizuoti specialiųjų klasių, skirtų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams, mokinių užimtumą ir per mokinių atostogas, teikti visos dienos ugdymą, organizuoti visos dienos mokyklą. Aukštesniųjų klasių mokiniai savanoriai, vykdantys socialinės veiklos programas, gali padėti mokytojui organizuoti šią veiklą.

4. Mokiniui, besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, vietoje kurios nors ugdymo srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotą srities dalyką ar įvairių ugdymo sričių integruotų mokslų pamokas.

5. Dalykus, pradedamus konkrečioje ugdymo programoje, mokykla gali pradėti įgyvendinti vėliau, nei nustatyta 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų (toliau – Bendrieji ugdymo planai) 75, 109, 129 punktuose.

II SKYRIUS PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

6. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75 punktu arba ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis ir joms skiriamą pamokų skaičių:

Dalykai / veiklos	Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	3–4 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	Pamokų skaičius per 4 ugdymo metus (savaitę)
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		70 (2)	70 (2)	140 (4)
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*		280–350 (8–10)	280–350 (8–10)	560–700 (16–20)
Pažintinė veikla		210–280 (6–8)	210–280 (6–8)	420–560 (12–16)
Orientacinė veikla		210 (6)	210 (6)	420 (12)
Užsienio kalba**		0–70	0–70	0–140

	(0–2)	(0–2)	(0–4)
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas**	0–70 (0–2)	0–70 (0–2)	0–140 (0–4)
Meninė veikla	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Fizinis ugdymas	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti***	210 (6)	280 (8)	490 (14)
Privalomas pamokų skaičius mokiniui	700/700 (20/20)	700/700 (20/20)	2 800 (80)
Neformalusis vaikų švietimas	140 (4)	140 (4)	280 (8)

Pastabos:

* kalbos ir bendravimo ugdymas – veikla, kurią sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba, yra skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams bei kitų komunikacijos sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyviąją komunikaciją;

** veikla, kurią mokykla gali siūlyti, atsižvelgdama į mokinio galias, turimus išteklius;

*** specialioji veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pedagoginei pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

6.1. mokiniui, turinčiam kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane reikia skirti specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

6.2. mokiniui, turinčiam įvairiapusių raidos sutrikimų (autizmas ir kt.), rengiant mokinio individualų ugdymo planą galima skirti 35 ir daugiau pamokų per metus (1 ir daugiau pamokų per savaitę) komunikacijai ir kalbos suvokimui didinti, sunkumams socialinėse situacijose įveikti ir socialiniams ryšiams ugdymo įstaigoje formuoti, sensorinėms problemoms spręsti, kitiems įgūdžiams, reikalingiems socialinei įtraukčiai formuoti, dienotvarkei rengti ir jos laikymosi įgūdžiams formuoti;

6.3. dalį formaliojo švietimo veiklų / pamokų ir neformalųjį vaikų švietimą rekomenduojama organizuoti su bendrųjų klasių mokiniais;

6.4. neformalųjį vaikų švietimą galima organizuoti ir per mokinių atostogas (išskyrus vasaros atostogas);

6.5. ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo procese dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;

6.6. mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam vidutinių, sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų, gydomojo fizinio ugdymo pratyboms skiriama ne mažiau kaip 70 pamokų per metus kiekvienam mokiniui;

6.7. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse galima skirti 35 ir daugiau pamokų per metus (1 pamoką per savaitę), jas išdėstant tolygiai ar pagal mokinio poreikius, specialistų rekomendacijas, mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, kreipiantis mokytojui, kuris moko vaiką.

III SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

7. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte nustatytų dalykų programoms įgyvendinti pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą

ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 35 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti:

7.1. keičiamas (mažinamas, didinamas) dalykams skirtų pamokų skaičius;

7.2. numatoma papildoma mokytojo pagalba;

7.3. planuojamos specialiosios pamokos;

7.4. didinamas pamokų skaičius, skirtas meniniam, technologiniam ugdymui, kitiems dalykams mokyti, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijoms ugdyti;

7.5. keičiamas specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus, atsižvelgiant į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

7.6. iki 74 pamokų per metus mažinamas minimalus privalomų pamokų skaičius, bet didinamas neformaliojo švietimo valandų skaičius ar organizuojamos veiklos, lavinančios praktinius gebėjimus;

7.7. technologijų dalyko gali būti siūloma tik viena technologijų programa arba technologijų kryptis;

7.8. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, įvairiapusių raidos sutrikimų, elgesio ir (ar) emocijų, kalbėjimo ir (ar) kalbos sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų per metus;

7.9. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse galima skirti iki 37 ir daugiau pamokų per metus naudojimosi kompiuteriu, specialiosiomis mokymo priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, dalykų mokymosi spragoms šalinti.

8. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas:

8.1. besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, – vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte nurodytu dalykų programoms pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 40 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti;

8.2. besimokančiam klasėje ar mokykloje, skirtoje mokiniams, turintiems intelekto sutrikimą, – vadovaujantis šio priedo 8 punktu;

8.3. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama ne mažiau kaip 37 pamokos per metus. Tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.

9. Minimalus pamokų skaičius pagrindinio ugdymo individualizuotai programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo metus:

Ugdymo metai, klasė	5–6	7–8	9–10	Iš viso per 6 ugdymo metus
Veiklos sritys, dalykai				
Dorinis ugdymas				
Komunikacinė veikla* arba				
Kalbos ir bendravimo ugdymas**				
Pažintinė veikla				
Orientacinė veikla	1 184	1 184	1 184	3 552
Užsienio kalba***				
Informacinės technologijos***				
Medijų ir informacinis raštingumas***				
Meninė veikla				
Fizinė veikla				
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti	296	296	296	888

Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti: Specialioji veikla**** Gydomoji kūno kultūra Regos lavinimas Klausos lavinimas Komunikacinių gebėjimų ugdymas Pažintinių gebėjimų ugdymas				
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį			
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	740	740	740	740
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	148	148	148	444

Pastabos:

* kai ugdymas organizuojamas mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, lietuvių kalbai ugdyti turi būti skiriama ne mažiau laiko nei gimtajai kalbai;

** veikla, skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba ir literatūra) ar vaikams, bendraujantiems ne verbaliniu, o alternatyviuoju būdu;

*** veikla, skiriama, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, mokyklos mokymosi aplinkas, turimus specialistus, jei ji neintegruojama su kitomis veiklomis;

**** veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

10. Ugdymas veiklomis organizuojamas mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, pagal 9 punkto lentelėje nurodytą pamokų skaičių.

11. Mokiniui, dėl cerebrinio paralyžiaus turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), gydomosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus.

12. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus naudojimosi kompiuteriu ir specialiosiomis mokymosi priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, kalbiniams ir komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

13. 5–10 klasių mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų, komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.

IV SKYRIUS

SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS (IŠSKYRUS ĮGYVENDINAMĄ VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE)

14. Mokykla, įgyvendindama socialinių įgūdžių ugdymo programą, renkasi organizavimo formą, ugdymo turinį pateikia pagal dalykus arba veiklas, atsižvelgdama į asmens galias, pritaikydama ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti.

15. Minimalus pamokų skaičius socialinių įgūdžių ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per mokslo metus:

	Ugdymo metai	I	II	III	Iš viso I–III mokymosi metais
Veiklos sritys, dalykai					

Bendrajį ugdymą turi sudaryti šios veiklos / dalykai: Dorinis ugdymas Komunikacinė veikla arba Kalbos ir bendravimo ugdymas* Užsienio kalbos mokymas** Pažintinė veikla Orientacinė veikla Informacinės technologijos** Medijų ir informacinis raštingumas** Meninė veikla ar technologijos Fizinė (sveikatos ugdymo, stiprinimo) veikla	444	444	444	1 406
Mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti skiriama veikla: Socialinio, technologinio, meninio ugdymo veikla*** Savarankiškumo ugdymas**** Technologinių, verslumo įgūdžių ugdymo, praktinė, projektinė veikla, pažinties su profesijomis veikla	444	518	518	1 406
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį			
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	880	962	962	2 804
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	74	74	74	74

Pastabos:

* veikla, skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba) bei intelekto sutrikimų turintiems vaikams, bendraujantiems alternatyviu būdu;

** veikla, organizuojama atsižvelgiant į mokyklos galimybes ir mokinių gebėjimus, galias ir poreikius, ugdymo aplinką;
*** veikla, skiriama mokinių meniniams ir technologiniams darbams, buities kultūrai, savitvarkai, namų ruošai, ūkio darbams;

**** veikla, skiriama pagrindinėms funkcijoms lavinti, naudojimosi specialiosiomis priemonėmis (ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, kompiuterinėmis technologijomis, buities įranga, buitinais įrankiais) ar kitiems kasdieniams savarankiškumą didinantiems įgūdžiams formuoti, orientacijai erdvėje, mobilumo, alternatyviosios komunikacijos įgūdžiams ugdyti.

16. Įvairių socialinio ugdymo, technologinio (darbinio) ugdymo ir (ar) savarankiškumo ugdymo veiklų pamokų skaičių galima keisti, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, mokyklos galimybes, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokinių pageidavimus. Veiklos gali būti keičiamos dalykais, atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus ir kai ugdymas teikiamas laikinojoje grupėje kartu su kitų klasių mokiniais.

17. Įgyvendindama socialinio ugdymo veiklas, mokykla turėtų ieškoti šioms veikloms organizuoti visuomenei pritaikytų universalaus dizaino, atvirų, socialinėje erdvėje esančių aplinkų, socialinių partnerių, galinčių sudaryti sąlygas šioms veikloms vykdyti, taip pat, bendradarbiaudama su kitomis mokyklomis ir įstaigomis, vykdyti šias veiklas.

18. Logopedo arba kitoms specialiosioms pratyboms skiriama iki 74 pamokų per metus.

19. Individualioms sveikatos ugdymo pratyboms gali būti skiriama iki 74 pamokų per metus mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų.

20. Veiklos gali būti integruojamos, jungiamos, keičiamos, siūlomoms naujos, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, sąlygas, dėl kurių koreguojamas ugdymo procesas.

V SKYRIUS

SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE

21. Socialinių įgūdžių ugdymo programa skirta pagrindinį išsilavinimą įgijusiems vaikų socializacijos centrų mokiniams, nesimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą. Socialinių įgūdžių ugdymo programą rengia vaikų socializacijos centro mokytojai, atsižvelgę į individualų vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo planą. Ją sudaro veiklos, į kurias integruotas bendrojo ugdymo sričių ir (ar) dalykų turinys, rekomenduojamos pagalbos specialistų veiklos, mokinio pasirenkama veikla.

22. Socialinių įgūdžių ugdymo programai įgyvendinti skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Veiklos ar veiklų kryptys	Rekomenduojamos valandos*
Veiklos, siejamos su bendrojo ugdymo sritimis ir (ar) dalykais: Rengimasis karjerai (savęs pažinimas, gyvenimo planai, pažinties su profesijomis veikla, darbo paieška, gyvenimo aprašymo rengimas ir kt.) Informacinės technologijos Socialinio, technologinio, meninio ugdymo veikla Medijų ir informacinis raštingumas Technologijos Verslumo įgūdžių ugdymo, praktinė, projektinė veikla, finansinis raštingumas (finansų valdymas, išlaidos (mokėjimas už būstą, transportą, maistą ir pan.), taupymas ir kt.) Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai Žmogaus sauga (saugus elgesys, ekologija, aplinkosauga, psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams) Socialinė veikla	222–444
Mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti skiriama veikla: Socialinis emocinis ugdymas Savarankiškumo ugdymas Psichikos sveikata (jausmai, emocijos, savivertė, saviraiška ir kt.) Socialinė elgsena viešose vietose (muziejuje, bibliotekoje, pašte, banke, restorane, autobuse ir pan.)	222–592
Mokinio pasirenkama veikla	74–148
	Iki 1 110 val. per mokslo metus

Pastaba:

* veikloms įgyvendinti valandos skiriamos atsižvelgiant į mokinio poreikius.